

Onbeperkt vertegenwoordigen

Een voormalige penningmeester nam in deze zaak ruim € 11.000 op van de rekening van de stichting. Ze weigerde dit bedrag terug te betalen, omdat ze bang was dat de stichting het geld verkeerd zou gebruiken. De stichting startte daarom een procedure tegen haar. In de procedure stelde ze dat de enige overgebleven bestuurder niet vertegenwoordigingsbevoegd was. Rechtbank Amsterdam oordeelde anders.

De zaak bij Rechtbank Amsterdam ging over een stichting die tot doel had om wereldwijd financiële steun te verlenen aan mensen, kerken en organisaties die zich inzetten voor een betere wereld. Eind 2020 had de stichting vier bestuurders, waaronder de penningmeester. Ze legde haar functie per 31 oktober 2020 neer. Kort daarna stapten ook twee van de drie overgebleven bestuurders op. De penningmeester vreesde dat de overgebleven bestuurder de gelden van de stichting zou overmaken naar een Ghanese kerkgenootschap waar die bestuurder een persoonlijk belang bij had. Ze nam daarom ruim € 11.000 van de rekening van de stichting op, zodat de stichting dat geld niet meer kon gebruiken. De overgebleven bestuurder van de stichting startte daarom een procedure tegen

de voormalige penningmeester tot terugbetaling van de gelden. In die procedure stelde ze dat de overgebleven bestuurder van de stichting niet bevoegd was om in zijn eentje de stichting te vertegenwoordigen, en dat de stichting daarom 'niet-ontvankelijk' moest worden verklaard. De voormalige penningmeester beriep zich daarvoor op de statuten van de stichting. De statuten bepaalden in artikel 6 dat de stichting werd vertegenwoordigd door het bestuur, of door de voorzitter met de penningmeester of de secretaris, of door de penningmeester en de secretaris samen. In artikel 4 bepaalden de statuten dat het bestuur uit tenminste drie leden moest bestaan, maar dat als er vacatures in het bestuur waren, de overgebleven bestuurder(s) toch een wettig bestuur vormde(n), 'behoudens het bepaalde in artikel 6'.

Vacatures

De voormalige penningmeester leidde daaruit af dat nu er nog maar één bestuurder was en er meerdere vacatures waren, dat die bestuurder wel een wettig bestuur vormde, maar niet vertegenwoordigingsbevoegd was. De overgebleven bestuurder kon daarom volgens haar geen opdracht aan een advocaat geven, en geen proce-

sure starten. De rechtbank wees op het onderscheid tussen de interne bestuursbevoegdheid en de externe vertegenwoordigingsbevoegdheid. Artikel 4 van de statuten bepaalde namelijk dat als er vacatures waren, de stichting die vacatures zo snel mogelijk moest invullen, maar het bestuur door kon gaan met besturen. De slotzin benadrukte dat dit niets af deed aan de vertegenwoordigingsbevoegdheid. De vertegenwoordigingsbevoegdheid kon alleen in de wet worden beperkt. Als artikel 4 van de statuten al zo gelezen had moeten worden dat het bestuur de stichting niet meer kon vertegenwoordigen als er vacatures waren, zou die bepaling dus nietig zijn. De rechtbank oordeelde dan ook dat de stichting wel in de procedure kon optreden. Inhoudelijk was de rechtbank snel klaar met deze zaak. De voormalige penningmeester was geen bestuurder van de stichting meer, en had dus geen geld van de rekening mogen halen. Dat was onrechtmatig. Ze moest het opgenomen geld daarom aan de stichting terugbetalen.

Rechtbank Amsterdam, 4 februari 2022, ECLI(verkort): 454

Joop Werner, advocaat bij Schaap advocaten en notarissen, www.schaap.eu

Wet en statuten bepalen vertegenwoordigingsbevoegdheid

De wet bepaalt dat de vertegenwoordigingsbevoegdheid van bestuurders van een stichting kan worden uitgebreid, en beperkt. Dat kan in de statuten geregeld worden. Die kunnen bepalen dat behalve het hele bestuur ook individuele bestuurders vertegenwoordigingsbevoegd zijn, alleen of gezamenlijk met anderen.

Daarnaast kan ook vertegenwoordigingsbevoegdheid aan anderen dan bestuurders worden gegeven. Andere afwijkingen zijn niet mogelijk. Tenzij in de wet anders is bepaald, is het bestuur als geheel altijd bevoegd. Daar kunt u in de statuten niet van afwijken, ook niet voor gevallen waarin er vacatures in het bestuur zijn.

Als bestuurders op grond van de wet vertegenwoordigingsbevoegd zijn, dan is die bevoegdheid onvoorwaardelijk en onbeperkt. In de statuten of in een directiereglement kunt u dus wel een taakverdeling maken, en kunt u beperkingen afspreken, maar de stichting kan dat niet aan derden tegenwerpen.

Bestuur Rendement

Dit artikel wordt u aangeboden door Bestuur Rendement

Bestuur Rendement is hét nieuws- en adviesmagazine voor bestuurders van non-profitorganisaties. Het doel van Bestuur Rendement is om de bestuurder te informeren over alle ontwikkelingen op het gebied van het besturen van een organisatie, financiën, fiscaliteit, personeelszaken en marketing. De bestuurder krijgt praktische informatie over deze verschillende aspecten en waar nodig adviezen voor zijn organisatie.

Bestuur Rendement biedt u:

- veel signalerend nieuws over veranderende wet- en regelgeving;
- beknopte artikelen met veel tips die de lezer direct in de dagelijkse praktijk kan gebruiken;
- marktanalyses over relevante onderwerpen voor de bestuurder.
- een wekelijkse e-mailservice met het allerlaatste nieuws;
- een aanvulling op de inhoud van elke uitgave met praktische, online tools.

Kijk voor meer informatie of een proefabonnement op www.rendement.nl/bestuurblad